

APROBAT

În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 30.09.2014

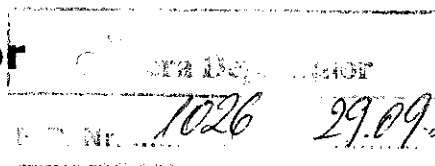
NR. REF. M1100

15a / 1746 / 29.09.2014

1026
[Signature]

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților

INFORMARE

privind participarea la Conferința Europeană a Președinților de Parlamente

Oslo, Norvegia, 11-12 septembrie 2014

În perioada 11-12 septembrie a avut loc, la Oslo, Conferința Europeană a Președinților de Parlamente, organizată de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, împreună cu Parlamentul norvegian.

Din partea Camerei Deputaților, la această acțiune au participat Președintele Valeriu Zgonea, șeful delegației Parlamentului României la APCE, domnul deputat Ionuț Stroe, secretarul general al Camerei Deputaților, domnul Cristian Adrian Panciu, directorul general al Cabinetului Președintelui, doamna Adelina Palade, directorul general al Cabinetului Secretarului general, domnul Victor-Viorel Coman, și directorul Direcției pentru cooperare cu organizațiile internaționale și UE din cadrul Direcției generale pentru afaceri externe, secretar al Delegației Parlamentului României la APCE, doamna Camelia Toanchină.

Agenda sesiunii inaugurale a propus o tematică deosebit de complexă și actuală, concentrată în jurul noilor dimensiuni și valențe pe care le capătă conceptul modern de democrație: rolul Curții Constituționale și controlul constituționalității ca garant al respectării drepturilor fundamentale, încrederea cetățeanului în clasa politică și implicarea activă a cetățenilor în procesul de legiferare.

*

În deschiderea Conferinței, **Președintele Parlamentului norvegian**, domnul **Olemic Thommessens**, a amintit atât valorile comune ale spațiului european, respectiv respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, democrația și apărarea statului de drept, dar și motivele comune de îngrijorare, respectiv nivelul ridicat al șomajului, sărăcia, conflictele armate și încălcarea flagrantă a normelor de drept internațional de către unele state din regiune.

În continuarea alocuțiunii sale, președintele Thommessens a subliniat faptul că țara sa sărbătorește bicentenarul Constituției, precizând că în acest an nu este sărbătorit doar un context istoric, ci 200 de ani de evoluție democratică. Principalele învățături trase din această evoluție au fost faptul că o democrație de succes este necesar să se adapteze la mediul său,

o responsabilitate importantă a parlamentarilor fiind să promoveze dezbaterile pe marginea provocărilor democrației contemporane. Una din cele mai mari provocări în prezent o reprezintă includerea și implicarea tuturor cetățenilor, astfel încât aceștia să ia parte activ la procesul democratic și să fie evitate, astfel, enclavele sau societățile alternative.

O democrație funcțională presupune o includere a procesului democratic în toate aspectele vieții cotidiene, la locul de muncă, la școală, într-o varietate de activități voluntare în care cetățenii sunt implicați, a afirmat înaltul oficial norvegian. O astfel de democrație presupune ca cetățenii să aibă un sentiment de apartenență și egalitate, ca ei să aibă încredere în instituțiile democratice, care trebuie să fie ușor accesibile și să ofere șanse egale tuturor, a mai spus înaltul oficial. În continuare, Președintele Parlamentului norvegian s-a referit la noul context oferit de era digitală, care reprezintă atât o oportunitate, întrucât un număr tot mai mare de cetățeni au ocazia și mediul în care să își exprime opiniile, dar și o provocare majoră, întrucât discursul public este fragmentat și există riscul ca unele categorii de cetățeni să fie expuse unei singur tip de mesaj. Această tendință este îngrijorătoare în special în contextul intensificării discursului bazat pe ură, o problemă care ia amploare în Europa.

Revine, astfel, parlamentelor, în opinia Președintelui norvegian, o responsabilitate specială în identificarea unei noi abordări a dezbaterii democratice, o abordare care să îmbrățișeze diversitatea, dar care să identifice un numitor comun pentru o dezbatere largă și bine fundamentată la nivelul întregii societăți. Parlamentele sunt cele care trebuie să promoveze o astfel de dezbatere și să inițieze discuția privind valorile comune pe care dorim să ne construim societatea în viitor, a mai afirmat domnul Olemic Thommessens.

În intervenția sa, doamna Anne Brasseur, Președinta Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, a făcut o trecere în revistă a principalelor teme aflate pe ordinea de zi a Conferinței de la Oslo. Domnia sa a remarcat rolul important al Convenției Europene a Drepturilor Omului în arhitectura constituțională europeană, rol care devine cu atât mai important cu cât Uniunea Europeană urmează să adere la Convenție. În același timp, doamna Anne Brasseur a evocat cu îngrijorare dezbaterile din spațiul public și din presă, adesea bazate pe informații inexacte, pe marginea hotărârilor Curții de la Strasbourg și în special pe marginea puținelor hotărâri neimplementate, reiterând responsabilitatea ce revine Parlamentelor de a restabili adevărul și de a corecta informațiile eronate din astfel de dezbateri.

În ceea ce privește cea de-a doua temă a Conferinței, democrație, suveranitate și securitate în Europa, Președinta APCE a remarcat faptul că la contextul economic dificil cu care se confruntă continentul la întâlnirea anterioară a Președinților Parlamentelor europene, se alătură acum și o criză a suveranității și securității. În acest context, a amintit faptul că Adunarea a aplicat unele sancțiuni delegației ruse, dar a subliniat faptul că este deschisă în continuare calea dialogului cu reprezentanții acestei țări, domnia sa având recent, la Paris, un schimb de opinii cu președintele Dumei de Stat. Criza din Ucraina și din alte regiuni din Europa sunt cele mai importante provocări ale continentului nostru în acest moment. Pericolul nu este doar unul militar, ci unul umanitar, social și economic, fiind necesar să fie depuse toate eforturile ca acesta să nu reactiveze așa numitele conflicte înghețate și să nu se extindă la nivelul întregii regiuni de la Marea Neagră.

Referindu-se la cea de-a treia temă, cu privire la rolul democrației și al opoziției într-o democrație, Președinta APCE a subliniat atât importanța asigurării condițiilor necesare pentru a se face ascultată în mod corespunzător vocea opoziției, cât și faptul că atât puterea, cât și opoziția au responsabilitatea unui dialog constructiv. Majoritate și opoziție, însă, a spus

doamna Brasseur, este necesar să vorbească la unison împotriva discursului, tot mai prezent, bazat pe ură și a amintit demersurile pe care domnia sa, alături de președintele Parlamentului norvegian, le-au făcut pentru promovarea zilei de 22 iulie ca Zi Europeană pentru comemorarea tragediei de la Utoya și a bombardamentelor din Oslo.

*

Obiectivul **primei teme** propuse pentru Conferința din acest an a Președinților de Parlamente a constatat în corelarea a două aspecte fundamentale ale democrației:

- Democrația văzută ca un sistem politic ce garantează drepturile și libertățile fundamentale ale individului prin intermediul legii supreme, Constituția;
- Democrația văzută ca o formă care, dincolo de suma drepturilor individuale, implică atât delegarea și luarea deciziilor, cât și dezbateră, participarea la conducerea treburilor publice și conviețuirea în comun cu demnitate, respect, încredere și solidaritate.

Principalele aspecte avute în vedere în cadrul dezbaterii se referă la dreptul la securitate și libertate individuală, dreptul la viață privată și de familie (inclusiv de protecție a datelor), libertatea de exprimare, de întrunire și de asociere (inclusiv dreptul de a înființa și/sau a aparține unor partide politice), libertatea de conștiință, precum și dreptul de a vota și de a fi ales.

Au fost identificate următoarele caracteristici esențiale comune ale drepturilor și libertăților fundamentale garantate în textele constituționale:

- Din punct de vedere material, drepturile fundamentale sunt considerate a proveni din conștiința și cultura juridică a autorității constitutive. Ele au prioritate, deoarece reprezintă esența sistemului constituțional. În jurisprudența instanțelor superioare, ele funcționează adesea ca un fel de lege naturală "modern-day".
- Din punct de vedere procedural, caracteristica cea mai importantă, care le definește cel mai bine, este efectul lor de constrângere asupra autorității de legiuitor și executiv. Drepturile fundamentale sunt stabilite și recunoscute de Constituție, și nu în prevederile legale, iar acestea din urmă trebuie să respecte natura lor esențială în orice moment. Astfel, încă din primele zile ale democrației constituționale, garantarea supremației Constituției asupra legislativului și autorității executive a fost întotdeauna luată în considerare în domeniul drepturilor fundamentale.

Din punctul de vedere al protecției acordate drepturilor fundamentale, în unele sisteme, instanțele protejează drepturile numai prin revizuirea judiciară a legislației; în alte sisteme, curților li s-a dat puterea suplimentară de a pronunța cereri directe care au fost depuse de către persoane fizice, după epuizarea celorlaltor mijloace interne de recurs. În rândul statelor membre ale Consiliului European, drepturile și libertățile fundamentale sunt protejate în continuare de o instanță internațională, și anume Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Aceasta poate fi sesizată după epuizarea căilor de atac interne, incluzând, după caz, un recurs constituțional eficient. Astfel, la examinarea internă de constituționalitate se adaugă o

verificare internațională de compatibilitate cu Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Odată cu aderarea viitoare a Uniunii Europene la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, această formă de protecție a drepturilor omului va fi luată în considerare în viitor. Astfel, se putea pune capăt unor încălcări ale drepturilor fundamentale ale persoanele fizice, nu numai de către națiunea lor, ci și de către Uniunea Europeană și instituțiile sale, înainte de Curtea de la Strasbourg. Astfel, se va asigura un sistem coerent de protecție a drepturilor omului pe întregul continent.

De asemenea, au mai fost dezbătute și modurile în care poate fi stimulată participarea cetățenilor în cadrul procesului democratic, printre recomandări numărându-se:

- finanțarea adecvată a partidelor politice;
- organizațiile puternice ale societății civile, care trebuie să fie în măsură să participe la dezbaterile publice; transparență și un echilibru corect de resurse disponibil pentru diferiții actori care participă la dezbaterile publice;
- o limitare adecvată a lobby-ului comercial;
- mass-media, care este capabilă să servească, drept pilon al democrației, cauza comună, precum și instituțiile publice care sunt în măsură să ofere educație civică pentru toți.

*

Principalele aspecte abordate în cea de-a doua sesiune de lucru s-au referit la democrație, suveranitate și securitate în context european. Cităm câteva dintre problemele puse în discuție în cadrul acestei sesiuni:

- Uniunea Europeană sporește suveranitatea statelor mici prin influența pe care acestea o au în cadrul deciziilor la acest nivel.
- „Nu există nicio alternativă cu adevărat atractivă la o cooperare internațională și europeană puternică”.
- „Legitimitatea și susținerea pentru procesul decizional european trebuie să fie clădite pornind de jos în sus. Aceasta ar putea include un rol mai puternic al parlamentelor naționale, care ar merge dincolo de monitorizarea principiului subsidiarității și de control asupra guvernelor naționale.”
- „Uneori tendința de creștere a naționalismului pare a fi un simptom al problemelor socio-economice mai mult decât orice altceva.”

*

Cea de-a treia temă a fost dedicată echilibrului dintre majoritate și opoziție. În cadrul dezbaterii au fost supuse atenției probleme precum rolul important ce revine parlamentelor în a face ascultată vocea opoziției, organizarea structurilor administrative și a dezbaterilor precum și reguli de alocare a portofoliilor în cadrul comisiilor și a delegațiilor la adunările

parlamentare internațională pentru a se asigura reprezentarea opoziției, dar și aspecte privind responsabilitatea opoziției de a asigura dezbateri echilibrate și constructive.

*

Cu acest prilej, Președintele Camerei Deputaților a avut întrevederi bilaterale cu omologii din Slovenia, Canada, Turcia, Republica Moldova, Republica Elenă și Norvegia.

În context bilateral, Valeriu Zgonea a discutat cu omologul său elen, Evangelos-Vasileios Meimarakis, despre aprofundarea unor modalități de lucru sistematic între cele două legislative, inclusiv la nivel de comisii parlamentare și grupuri de prietenie, ca urmare a excelentei cooperări avute de cele două foruri în cadrul primei Adunări parlamentare a statelor membre în cadrul Procesului de Cooperare din Europa de Sud-Est (SEECP), desfășurată în acest an la București.

“Diplomația parlamentară este unul dintre pilonii fundamentali pe care ne putem sprijini eforturile noastre comune de a progresa pentru atingerea obiectivului de creare a unui spațiu comun de securitate, de stabilitate democratică și de dezvoltare socio-economică în zona de sud-est a Europei”, a declarat Valeriu Zgonea.

Maximizarea potențialului diplomației parlamentare, ca platformă comună pentru consolidarea cooperării între statele din această regiune, a fost susținută și la întâlnirea pe care președintele Camerei Deputaților a avut-o cu președintele Marii Adunări Naționale a Republicii Turcia, Cemil Cicek.

“Cooperarea interparlamentară poate căpăta noi valențe pozitive în contextul negocierilor pe care Ankara le derulează cu Bruxelles-ul și al sprijinului vocal pe care România îl acordă aderării Turciei ca membru cu drepturi depline în Uniunea Europeană”, a spus Valeriu Zgonea.

Transferul de experiență în cadrul procesului de aderare la UE a fost unul dintre subiectele principale și în cadrul convorbirilor pe care președintele Camerei Deputaților le-a purtat cu președintele Parlamentului Republicii Moldova, Igor Corman.

“România rămâne cel mai sincer și mai apropiat partener al Republicii Moldova. Sprijinul României pentru obiectivele majore ale Chișinăului va fi oferit întotdeauna necondiționat și la maximul capacităților și abilităților noastre de asistență. Susținem cu tărie parcursul european al Republicii Moldova și ne dorim o integrare cât mai rapidă a acesteia în marea familie europeană”, a afirmat Valeriu Zgonea.

Modalitățile concrete de valorificare a potențialului uriaș din regiune au fost discutate și în cadrul întrevederii pe care președintele Camerei Deputaților a avut-o cu președintele Adunării Naționale a Sloveniei, Milan Brglez.

“Avem numeroase puncte de interes comun care trebuie dezvoltate, mai ales în ceea ce privește stabilitatea Balcanilor de Vest, construcția europeană și dezvoltarea bazinului dunărean. Similitudinea pozițiilor și intereselor celor două state față de temele de pe agenda regională, europeană și internațională, precum și potențialul de creștere a schimburilor economice constituie o bază solidă de dialog bilateral, care necesită o consultare și o coordonare periodică între forurile noastre legislative”, a declarat Valeriu Zgonea.

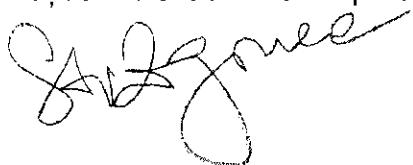
*

De asemenea, Valeriu Zgonea s-a întâlnit și cu reprezentanții comunității românești din Norvegia. Principalele teme dezbătute au fost migrația internațională a forței de muncă, și

fenomenul de brain drain, drepturile cetățenilor români care locuiesc în străinătate, situația comunității rome, reforma clasei politice de la București etc.

Valeriu Ștefan Zgonea

Președintele Camerei Deputaților

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'V. Zgonea', written over the printed name.

12 septembrie 2014

Concluziile Conferinței Europene a Președinților de Parlamente

Dna Anne Brasseur, președintele Adunării Parlamentare a Consiliului Europei

Excelențele, dragi colegi,

În aceste două zile, am discutat trei subiecte interdependente specifice, aflate în centrul preocupărilor parlamentelor naționale și a instituțiilor interparlamentare:

- Drepturi și libertăți fundamentale constituționale - participare, încredere și dezbateri publice - condiții pentru democrație
- Democrație, suveranitate și securitate în Europa
- Majoritate și opoziție – găsirea unui echilibru în democrație.

Ar fi pur și simplu imposibil și nedrept, atât pentru domnul Thommessen cât și pentru mine, să încerc să rezum tot ceea ce a fost discutat în ultimele două zile. În schimb, am convenit ca fiecare dintre noi, la rândul său, să vă oferim o "fotografie" a ceea ce, în opinia noastră, reprezintă subiectele care trebuie scoase în relief. Observațiile mele se vor concentra pe aspecte referitoare la "întărirea securității democratice în Europa", în timp ce domnul Thommessen se va concentra asupra "necesității de a promova participarea și incluziunea."

Permiteți-mi să vă reamintesc că, de la bun început, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, a fost cea care a stat la originea ideii de elaborare a Convenției Europene a Drepturilor Omului, care este cea mai mare realizare a Consiliului Europei. De asemenea, părinții fondatori ai Adunării au fost cei care s-au angajat la construirea unei Europe noi, ridicată din cenușa de ură, o Europă bazată pe valorile comune ale democrației, drepturilor omului și statului de drept. Aceste valori rămân mai presus de orice specificități naționale sau culturale. Astăzi, la 65 ani de la înființarea Consiliului Europei, trebuie să continuăm să ne concentrăm pe ceea ce ne unește și nu pe ceea ce ne desparte.

Consolidarea securității democratice

Noi, europenii, care trăim în statele europene prospere, dinamice și democratice, am crezut că

atrocitățile din Primul Război Mondial și cele din cel de-al Doilea Război Mondial nu se vor mai

repetă niciodată. Și totuși, chiar și după euforia inițială din anii 1989 și 1990, continentul nostru

se confruntă din nou cu provocări serioase, precum și cu noi temeri și anxietăți.

Recentele evenimente tragice din Ucraina ne amintesc de fragilitatea "democrației", așa cum a fost ea înțeleasă de părinții fondatori ai Consiliului Europei. Încă nu am putut preveni încălcări majore ale drepturilor omului pe care le-am considerat, în mod eronat, închise în analele istoriei continentului nostru "civilizat". Alte conflicte mai vechi și încă nerezolvate încă mai subminează arhitectura de securitate a Europei, fie că este vorba de Cipru, Transnistria, Osetia de Sud, Abhazia sau Nagorno-Karabakh. În mod similar, nu putem ignora încălcări ale drepturilor omului, care reprezintă amenințări la adresa păcii, stabilității și securității la granițele noastre mediteraneene și dincolo de acestea. Trebuie să ne străduim să prevenim, sau cel puțin să limităm suferința umană cauzată de aceste conflicte.

Mă refer, în acest context, la Rezoluția 1990 adoptată în aprilie anul trecut în care Adunarea Parlamentară "condamnă cu fermitate încălcarea suveranității și integrității teritoriale a Ucrainei de către Federația Rusă, și consideră că o astfel de încălcare flagrantă a obligațiilor și angajamentelor, de către un Stat membru al Consiliului Europei impune un semnal puternic de dezaprobare."

Consiliul Europei, împreună cu corpul său de experți constituționali, Comisia de la Veneția, precum și Uniunea Europeană, dețin o panoplie substanțială de instrumente juridice și de altă natură care au ca scop consolidarea instituțiilor democratice, drepturilor omului și a statului de drept. Această arhitectura instituțională creează cadrul necesar pentru a asigura libertate, securitate și prosperitate.

Vom sărbători în curând 25 de ani de la căderea Cortinei de Fier, eveniment care a marcat

apariția unei Europe fără linii de demarcație. O Europă fără linii de demarcație înseamnă o

Europă bazată pe respect reciproc și dialog. Sperăm că prin conștientizarea faptului că, pe

întreg continentul european, avem interese comune puternice, se va împiedica construirea unui nou zid în inima Europei.

O altă provocare cu care ne confruntăm este necesitatea de a redefini relația dintre libertățile fundamentale și securitate. Dacă nu putem diminua necesitatea unor măsuri de securitate rezonabile, acestea nu trebuie să suprimă libertatea mai mult decât este necesar pentru protejarea interesului public. Condamnăm toate formele de terorism, care trebuie să fie combătute în mod eficient prin mijloace care să respecte pe deplin drepturile omului și statul de drept.

Participantii la această conferință au fost de acord că securitatea și stabilitatea democratică trebuie să fie construite pornind în primul rând de la respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, chiar și atunci când Europa se confruntă cu un mare flux migrator.

În mod similar, nu poate exista echilibru între majoritate și opoziție, în cazul în care drepturile omului pentru bărbați și femei, minorități și majorități, bogați și săraci, nu sunt garantate și respectate în mod corespunzător.

Dragi colegi,

În contextul comemorării bicentenarului Constituției norvegiene, discuțiile noastre au reafirmat funcțiile-cheie pe care o Constituție le servește într-un stat modern:

Funcția simbolică: Constituția reflectă valorile de bază pe care se bazează statul precum și societatea în ansamblu.

Funcția politică: Constituția ar trebui să ofere indicații pentru structurile politice în luarea deciziilor lor de zi cu zi, cu scopul de a se desfășura dezbateri și de a îndruma statul și societatea într-o direcție bazată pe consens sau compromisuri politice;

Și nu în ultimul rând funcția juridică, prin care Constituția are un caracter obligatoriu asupra autorității legislative și executive. Drepturile fundamentale sunt stabilite și recunoscute prin Constituție; legile trebuie să respecte natura lor fundamentală în orice moment.

Ceea ce este unic în Europa este faptul că protejarea constituțională a drepturilor fundamentale este întărită în continuare de protejarea internațională a acestora, în mod special prin intermediul Curții Europene a Drepturilor Omului. În acest sens, avem o dublă responsabilitate în a ne asigura că Convenția Europeană a Drepturilor Omului rămâne punctul de ancorare în această arhitectură constituțională.

În primul rând, avem responsabilitatea de a vorbi deschis despre pericolele cu care se confruntă Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin nepunerea în aplicare a unor hotărâri ale Curții și de a corecta dezinformarea cu privire la jurisprudența acesteia ce apare într-o serie de instituții mass-media.

În al doilea rând noi, ca parlamentari, ar trebui să colaborăm pentru a asigura aderarea Uniunii Europene la Convenția Europeană a Drepturilor Omului - un angajament de lungă durată - care ar pune la punct un sistem coerent de protecție a drepturilor omului pe continentul nostru.

Europa are nevoie de parlamentele puternice pentru a promova valorile comune stabilite în constituțiile și în legislația noastră.

Și noi înșine avem nevoie să regândim serios felul în care facem politică: politica nu ar trebui să fie făcută pentru câștig electoral pe termen scurt, ci mai degrabă având o viziune politică pe termen lung, în interesul generațiilor viitoare.

În cele din urmă, înainte de a da cuvântul domnului Thommessen, gazda noastră, aș dori să citez un pasaj din discursul de ieri seara al prim-ministrului Norvegiei, doamna Erna Solberg: *"Suspiciunea și lipsa de încredere în cadrul sau între state nu vor fi niciodată rezolvate prin violență și agresiune. Ele pot fi abordate numai prin respectarea dreptului internațional și a drepturilor omului. Aceasta este o condiție prealabilă pentru o co-existență pașnică între popoare și state. Este esențial ca toate statele membre să respecte pe deplin Carta Națiunilor Unite și Statutul Consiliului Europei."*

*

DI Olemic Thommessen, Președintele Storting-ului

Promovarea participării și incluziunii

Este responsabilitatea parlamentelor naționale și a parlamentarilor înșiși să fie deschiși față de puncte de vedere diferite și să sprijine dezbaterile publice libere.

Discuțiile noastre - chiar și istoria - au arătat faptul că, oricât de importante sunt constituțiile formale bazate pe principii democratice, ele nu oferă în mod automat garanția unei democrații depline și vibrante. Valorile și idealurile care formează piatra de temelie a tradițiilor noastre constituționale trebuie să fie consolidate în fiecare zi prin încurajarea implicării cetățenilor și a participării active.

Democrația nu este doar un sistem politic în care drepturile și libertățile constituționale sunt garantate de legea supremă - Constituția; ea este, de asemenea, o formă a societății care implică nu doar delegarea și luarea deciziilor, dar și dezbateri, participarea la conducerea treburilor publice și conviețuirea în demnitate, respect, încredere și solidaritate.

Accesul la procesul de luare a deciziilor și transparența acestuia, precum și responsabilizarea factorilor de decizie sunt de o importanță majoră în această privință.

Transparența presupune publicarea bugetelor instituțiilor publice precum și o politică de deschidere cu privire la documentele elaborate de comisiile parlamentare de anchetă.

Responsabilitatea implică, totodată, ca reprezentanții aleși să poată fi în mod constant trași la răspundere pentru acțiunile lor și nu numai o dată la patru sau cinci ani, atunci când aceștia caută votul cetățenilor.

Democrația reprezintă un proces incluziv unde toți actorii politici ar trebui să poată participa. În acest context, rolul opoziției - fie cea din parlament sau din exterior - ar trebui să fie luat în calcul. În democrație opoziția garantează un guvern transparent și responsabil în interesul public. Mai exact, rolul opoziției este de a examina deciziile și politicile guvernamentale, de a oferi alternative politice, prin dezvoltarea propriilor programe și soluții, precum și de a reprezenta un guvern alternativ credibil.

Cu toate acestea, puterea opoziției depinde în primul rând de sistemul electoral, iar calitatea opoziției depinde de regulamentele parlamentare și de practicile de lucru. O opoziție eficientă sporește dezbaterile politice, nu o împiedică. Menținerea echilibrului între majoritate și opoziție precum și păstrarea unui proces parlamentar echitabil presupune faptul că nu ar trebui să existe o dictatură, fie ea a majorității sau a minorității.

Actuala criză economică și impactul său social sever a făcut ca milioane de oameni - mai ales tineri - să rămână fără locuri de muncă și în afara rețelelor de securitate socială. Acest fapt conduce la un sentiment de dezamăgire, frustrare și furie. Doar prin reducerea decalajului dintre cetățeni și instituții, primii își pot recăștiga încrederea în acestea din urmă.

Mulți dintre dumneavoastră și-au exprimat îngrijorarea profundă cu privire la ceea ce este perceput ca o criză de încredere în politica tradițională, o lipsă de încredere în sistemul politic și în reprezentanții săi. Unii dintre dumneavoastră au evidențiat chiar și un paradox: cu cât mărim deschiderea și participarea la procesele politice, cu atât mai mult crește neîncrederea și dezangajarea în politica tradițională. O astfel de dezangajare este exprimată, printre altele, printr-o participare mai mică la alegeri și printr-un număr mai mic de membri de partid. Această situație nu face decât să sublinieze provocarea cu care ne confruntăm și pe care trebuie să o depășim, pentru a crea un mediu autentic și bogat de participare continuă și favorabilă incluziunii.

Avem nevoie de parlamentele pe deplin "conectate" la cetățenii pe care-i deserves. În acest sens, participanții au menționat exemple de bune practici inovatoare care au ca scop promovarea unei participări sporite a cetățenilor și a societății civile la scară mare: prin promovarea dreptului cetățenilor de a avea inițiativă legislativă și de a adresa petiții, de a fi consultați prin referendum, precum și prin încurajarea consultării organizațiilor neguvernamentale, asociațiilor profesionale și altor organizații reprezentative.

Revoluția digitală a epocii noastre oferă noi oportunități dar, de asemenea, ridică și noi provocări în acest sens. Internetul oferă o platformă pentru participarea politică, pe o varietate de probleme sociale, prin intermediul căreia care vocea publicului larg poate fi auzită. În același timp ne permite nouă, parlamentarilor, să ne angajăm într-un dialog cu cetățenii cu privire la activitățile parlamentelor și comisiilor noastre. Tot mai multe parlamente sunt acum prezente pe social media și acest lucru este cu siguranță un progres binevenit.

Dar, în același timp, trebuie să avem grijă ca rețelele de socializare precum și potopul de informații să nu se transforme mai degrabă într-un "zgomot cacofonic" decât într-o discuție civilizată. Aceasta poate duce la o discuție fragmentată realizată în spatele ușilor închise. Internetul poate oferi ocazional chiar și o platformă pentru a propaga discursul de ură sau poate chiar să incite la infracțiuni motivate de ură.

Ca politicieni democratici, condamnăm cu fermitate și ne ridicăm împotriva discursului de ură, infracțiunilor motivate de ură, precum și împotriva tuturor formelor de extremism, indiferent de motivele și de originea acestora.

În calitate de președinți de parlamente, vom promova stimularea dezbaterii publice ample și deschise, inclusiv cu privire la valorile comune pe care vrem să construim societățile noastre viitoare.

Atât președinta Brasseur cât și eu suntem, prin urmare, susținători puternici ai inițiativei de a stabili o Zi europeană a victimelor infracțiunilor motivate de ură. Îi încurajăm pe toți membrii parlamentelor dumneavoastră să susțină și să promoveze această idee. Se asemenea, vă încurajăm să sprijiniți și să promovați Mișcarea de combatere a discursului de ură a Consiliului Europei precum și Alianța parlamentarilor împotriva urii a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.

Consolidarea și responsabilizarea societății civile ar trebui să fie unul dintre obiectivele noastre viitoare. O mai mare participare a societății civile în procesul de luare a deciziilor la nivel național și internațional va duce la creșterea încrederii cetățenilor.

În același timp, trebuie să protejăm premisele pentru o democrație reprezentativă. Instituțiile acestora trebuie să interacționeze cu societatea civilă, dar acestea nu pot externaliza răspunderea și responsabilitatea pentru procesul real de luare a deciziilor.

Nu în ultimul rând, nu trebuie să uităm de tineri. Tineretul reprezintă cel mai mare potențial al nostru. Parlamentele tinerilor sau alte practici inovatoare de implicare a tinerilor în procesul de luare a deciziilor pot duce la revitalizarea democrațiilor noastre. Partidele politice ar trebui, de asemenea, să se apropie mai mult de tineri.

Dorința noastră de a consolida democrația ar trebui să se inspire din exemplul atenian și ar trebui să pună accentul, încă o dată, pe educație pentru cetățenia democratică sau pe

"educație în treburile publice", astfel încât participarea efectivă a oamenilor să nu fie un drept abstract, ci o practică autentică pusă la încercare zilnic.

În concluzie, sunt profund recunoscător tuturor celor care au participat la conferință. Cred că am avut câteva intervenții foarte interesante și discuții ce reflectă multiplele fațete ale țărilor prezente. Diversitatea reprezentată de țările noastre este un avantaj incredibil. Este ceva ce ar trebui să îmbrățișăm. Dar nu trebuie să pierdem din vedere valorile și principiile care ne leagă, valorile și principiile la care ne-am angajat cu toții: democrația, respectul pentru drepturile omului, statul de drept și separarea puterilor de stat.

Și nu putem accepta încălcările flagrante ale dreptului internațional pe care le-am văzut în ultima vreme în Ucraina.

Încă o dată, aș dori să exprim mulțumirile mele sincere pentru voi toți. Vă mulțumim pentru contribuțiile dumneavoastră din timpul sesiunilor noastre și pentru toate cunoștințele pe care le-ați împărtășit cu noi. A fost o mare plăcere să vă avem în Oslo și sper că perioada petrecută aici v-a făcut plăcere. Vă doresc călătorie plăcută înapoi în capitalele dumneavoastră și sper să ne revedem în viitor.

Această Conferința europeană a președinților de parlamente a ajuns acum la final. Mulțumesc.